

Dobra Praktyka w Publicznej Szkole Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Kluczborku

ul. M. Konopnickiej 17, 46-203 Kluczbork

I DOBRA PRAKTYKA: Zorganizowanie szkolnej wystawy pamiątek z okazji setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

II KOORDYNATOR DOBREJ PRAKTYKI: Bożena Kalitan

III CELE DZIAŁANIA:

Cel główny:

Uświadomienie uczniom, że patriotyzm to wartość uniwersalna, którą buduje się stopniowo, w domu i szkole, wpływając na kształtowanie więzi z krajem ojczystym. Człowiek staje się patriotą dopiero na skutek oddziaływań szeroko rozumianej wspólnoty, dzięki poczuciu tożsamości, solidarności, szacunku oraz wspólnoty tradycji, kultury i języka. Na proces ten wpływa także znajomość historii swojego Narodu.

Cele szczegółowe (realizowane wobec uczniów i innych odbiorców wystawy):

1. Kształtowanie tożsamości narodowej poprzez wzmacnianie więzi historycznych i kulturowych.
2. Wzbudzanie poczucia dumy i szacunku wobec przodków, którzy brali czynny udział w odbudowie Ojczyzny.
3. Współuczestnictwo w pielęgnowaniu tradycji przez aktywny udział w życiu społeczności szkolnej, lokalnej, państwowej.
4. Tworzenie poczucia wspólnoty, zwrócenie uwagi na rolę więzi rodzinnych.
5. Rozwijanie u uczniów kreatywności i samodzielności w wykonywaniu zadań.

IV OPIS DZIAŁANIA:

W tym roku szkolnym nauczyciele historii stanęli przed szczególnym wyzwaniem, związanym z świętowaniem stuletniej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę. Z tej okazji w Publicznej Szkole Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Kluczborku zorganizowano Szkolny Projekt Edukacyjny „NIEPODLEGŁA”, w ramach którego uczniowie brali udział w uroczystej akademii, w konkursie plastycznym i literackim, lekcji

o patriotyzmie, ogólnopolskiej akcji wymiany kartek pocztowych „100 pozdrowień na stulecie odzyskania niepodległości” organizowanej przez Muzeum Powstania Warszawskiego. Spośród wymienionych elementów projektu dużym przedsięwzięciem było przygotowanie wystawy pamiątek związanych z odzyskaniem niepodległości, której przyświecały słowa Jana Pawła II: *„Naród, który nie zna swojej przeszłości, umiera i nie buduje przyszłości”*.

Przygotowania do zorganizowania wystawy rozpoczęto w maju 2018 r. od ogłoszenia uczniom informacji o projekcie i zbiórce pamiątek związanych z odzyskaniem niepodległości. Komunikat został zamieszczony na stronie internetowej oraz był przekazywany na lekcjach historii. Zadaniem uczniów było odnalezienie pamiątek rodzinnych, pochodzących z początku XX w., mających związek z dziejami Polski. Następnie tworzone do nich opisy, łącząc historie rodzinne z wydarzeniami z danego okresu. Ekspozyty wraz z opisami zostały zaprezentowane

na korytarzu szkolnym w formie wystawy. Udało się zebrać wiele pamiątek rodzinnych, posiadających wartość historyczną i sentymentalną. Zwrócono szczególną uwagę na to, że zgromadzone przedmioty to nie tylko ekspozyty historyczne, ale też obiekty przedstawiające historie indywidualne, związane z konkretnymi rodzinami.

Jedna z uczennic zaprezentowała fotografię prapradziadka pochodzącego z Kresów Wschodnich. Został na niej przedstawiony w mundurze wojskowym armii carskiej z okresu I wojny światowej, kiedy to na Polakach ciążył obowiązek służenia w armiach państw zaborczych. Na wystawie był obecny wnuk bohatera z fotografii, który opowiedział uczniom o historii swojej rodziny.

Wystawione pamiątki nawiązywały także do tradycji II Rzeczypospolitej Polskiej, wypożyczono szablę, podobną do tej, jakiej używał Józef Piłsudski. Ponadto na wystawie znalazły się pamiątki związane z postacią Marszałka, tj. fotografia, odznaka I Brygady, figura z brązu. Udało się zdobyć odznaczenia i dokumenty należące do dziadka ucznia naszej szkoły, który walczył w Armii Andersa pod Monte Casino. Uczestnicy wystawy byli zafascynowani jego historią - żołnierza, który daleko od Polski walczył ze wspólnym wrogiem, a po wojnie osiedlił się w okolicach Kluczborka.

Pośród ekspozytów znalazły się również inne rodzinne fotografie, monety i banknoty polskie z różnych dekad ubiegłego stulecia, znaczki polskie z czasów przedwojennych, książki (np. „Pan Tadeusz” wydany w 1925 r. we Lwowie), kopie gazet przedwojennych, karty pocztowe.

Muzeum w Kluczborku im. Jana Dzierżona również udostępniło eksponaty pochodzące z epoki, tj. płaszcz wojskowy, pałatkę wojskową, czapkę z okresu kampanii wrześniowej, mapnik, hełmofon, manierki.

Na wystawę były zapraszane całe klasy wraz z wychowawcami, ale istniała też możliwość obejrzenia eksponatów indywidualnie. Projekt trafił do szerokiego grona odbiorców, rodziców i dziadków uczniów odwiedzających szkołę, a także zaproszonych gości. Zwiedzanie było połączone z wykładem i pogadanką nt. historii zgromadzonych eksponatów, ich pochodzenia i przeznaczenia. Dużo uwagi poświęcono omówieniu tła historycznego i obyczajowego prezentowanych zdjęć. Dla wzbogacenia ekspozycji wykorzystano plansze historyczne przygotowane przez Instytut Pamięci Narodowej, które pozwoliły nam poczuć klimat minionych czasów. Dodatkową atrakcją wystawy były plakaty wykonane przez uczniów i poświęcone tematyce odzyskania przez Polskę niepodległości.

Ekspozycja wywołała duże zainteresowanie oraz pozytywne emocje. Udało się pokazać, że historia to nie tylko daty zapisane na kartach podręcznika, ale wydarzenia, które przeżyli nasi przodkowie. W związku z tym, że przedmioty pochodziły ze zbiorów rodzinnych, uczniowie mogli opowiadać rówieśnikom o przeszłości swoich rodzin, co z kolei uświadamiało im, jak ważna jest znajomość własnych korzeni.

V METODY REALIZACJI:

1. Metoda aktywizująca – metoda projektu.
2. Pogadanka, wykład.

VI ODBIORCY:

Uczniowie, rodzice, dziadkowie, zaproszeni goście z Urzędu Miasta w Kluczborku, Administracji Oświaty, Muzeum w Kluczborku im. Jana Dzierżona.

VII EFEKTY:

1. Wzmocniono poczucie więzi międzypokoleniowej wśród rodzin uczniów i wywołano zainteresowanie rodzinną przeszłością.
2. Wystawa dała możliwość wycieczki w przeszłość i przeżywania minionych czasów.
3. Uczniowie w trakcie pracy nad przygotowaniem wystawy uczyli się samodzielności, planowania, organizacji pracy, odpowiedzialności.

4. Uczniowie poszukiwali i selekcjonowali informacje, porządkowali daty, umieszczali wydarzenia na osi czasu, wykazali się dociekliwością i starannością w odtwarzaniu historii rodzinnej.
5. Uczniowie odczuwali satysfakcję z sukcesu osiągniętego na drodze wspólnego wysiłku.

VIII SPOSTRZEŻENIA I REFLEKSJE:

1. Zadaniem nauczycieli historii powinna być systematyczna praca nad kształceniem świadomości społecznej, że „historia jest nauczycielką życia”.
2. Ucząc współczesnej historii, należy wykorzystywać historie rodzinne, które są wplecione w dzieje narodu.
3. W szkole należy częściej aranżować sytuacje edukacyjne, sprzyjające umacnianiu więzi rodzinnych. Przy wystawie zebrano trzy pokolenia, które mogły wymienić się doświadczeniami. Dodatkowo doszło do spotkania ze społecznością lokalną.
4. Uświadamianie uczniom konieczności celebrowania ważnych rocznic związanych z życiem narodów, lokalnych społeczności, rodziny jako niezbędnego elementu budowania wspólnoty ludzkiej w różnych jej wymiarach.

IX SPOSOBY UPOWSZECHNIANIA:

1. Strona internetowa szkoły:

<http://psp5.kluczbork.pl/?pisza-o-nas-w-prasie-projekt-niepodlegla,740>

<http://psp5.kluczbork.pl/?projekt-niepodlegla-niezwykle-lekcje-historii-i-patriotyzmu-w-ppp-nr-5-z-oi,732>

2. Informacja prasowa w lokalnej gazecie „Kulisy Powiatu”.

X. MATERIAŁY ZDJĘCIOWE:

Opracowała: Bożena Kalitan